

Majówka pod gwiazdami

Ujrzenie tych ciał niebieskich w czasie trwania imprezy raczej nie będzie możliwe, bo odbędzie się ona w godzinach 11.00–20.00, jednak to właśnie astronomia, planety, kosmos są motywem przewodnim tegorocznego, XIII już Pikniku Naukowego Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik.

Tym razem spotkania z wiedzą zaplanowano na 30 maja, jak zwykle na Rynku Nowego Miasta i Podzamczu w Warszawie. Od 2001 roku pikniki mają „patronat naukowy”. Były już fizyka, matematyka, języki nauki, DNA – obecnie, w związku z ogłoszeniem przez ONZ roku 2009 Międzynarodowym Rokiem Astronomii, impreza odbywa się pod hasłem „Nauka wśród gwiazd”, chociaż oczywiście nie tylko tej tematyki możemy się na niej spodziewać. Piknik Naukowy systematycznie się rozwija. W tym roku zaprezentuje się na nim 200 instytucji z 20 krajów. Po raz pierwszy pojawią się takie państwa, jak Cypr, Hiszpania, Japonia i Norwegia, a gośćmi specjalnym będą Czechy. W programie przewidziano około 1000 pokazów z różnych dziedzin nauki. Niektóre zwiedzający wykonają samodzielnie, a te najbardziej widowiskowe zostaną przedstawione na scenie wzniesionej na Rynku Nowego Miasta.

Aby ułatwić gościom poruszanie się po terenie pikniku, obejmującym 40 000 m², wyróżniono bloki tematyczne, takie jak: Miasteczko Politechniki, Wioska Archeologiczna, Wioska Europejska. Wśród nich po raz pierwszy znajdują się też: Aleja Kosmiczna, Uliczka Atomowa, Pawilon Biologiczno-Medyczny, Aleja Maszyn, Aleja Muzeów i Aleja Eksperymentów. Będzie można zobaczyć wiele nowinek, chociażby bezpilotowe statki

POLSKIE RADIO

CENTRUM NAUKI
KOPERNIK

latające, pojazd Kropelka (przejeżdża 409 km na litrze paliwa), projekt pierwszej polskiej elektrowni atomowej czy prezentację białka fluoryzującego na zielono. Nie zabraknie też znanych, chociaż niecodziennych atrakcji – znajdziemy: meteoryty, pokazy walk robotów, warsztaty tworzenia gier komputerowych. Ciekawi oryginalnych, już nieużywanych przedmiotów, znajdują wśród eksponatów instrumenty badawcze wykorzystywane przez Mikołaja Kopernika, stroje rzymskich

legionistów, ekwipunek husarza, zegar słoneczny. W Alei Eksperymentów tradycyjnie już obejrzymy efektowne, kolorowe, wybuchowe (zdawałoby się graniczące z magią) pokazy fizyczne i chemiczne. Organizatorzy imprezy zadbali także o to, żeby najmłodszy mogli przeżyć swój kontakt z poważną nauką nieco mniej serio, w formie gier, zabaw i konkursów. Dzieciaki będą rzeźbiły w lodzie, chodziły na szczydłach, organizowały wykopiska czy zajały schłodzone ciekłym helem ciasteczka.

Oprócz tego przewidziano wiele innych niespodzianek jeszcze przed rozpoczęciem pikniku. Najmłodszy na przykład mają szansę poczuć się kosmitami, biorąc udział w konkursie na najlepszy kosmiczny strój i odpowiednią charakterystykę. Z kolei konkurs „Galaktyka muzyki” to okazja do sprawdzenia swoich umiejętności w zakresie tworzenia kompozycji zainspirowanych badaniami gwiazd i planet czy podbojem kosmosu. Zainteresowani działalnością literacką będą mieli okazję do sprawdzenia swoich sił w turnieju „Gwiezdny wiersz z podanych słów”. Jednym z patronów medialnych imprezy jest *Świat Nauki*. Więcej informacji znajduje się na stronie www.pikniknaukowy.pl A.D.

Rycerze królowej

W tym roku młodzi doktorzy matematyki po raz pierwszy zostaną uhonorowani, ustanowionym niedawno, bo w listopadzie 2008 roku, wyróżnieniem. Jest to Międzynarodowa Nagroda im. Stefana Banacha (The International Stefan Banach Prize for a Doctoral Dissertation

in the Mathematical Sciences) ufundowana przez Polskie Towarzystwo Matematyczne oraz firmę informatyczną Ericpol Telecom, przyznawana za wybitną pracę doktorską z dziedziny nauk matematycznych. Sześciuosobowe jury wybierze zwycięzcę spośród zgłoszeń nadesłanych z Polski, Białorusi, Litwy oraz Ukrainy. W roku akademickim 2009/2010 w konkursie będą mogli wziąć udział także naukowcy z innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej i Unii Europejskiej: Węgier, Słowacji, Czech, Łotwy i Estonii. Nazwisko osoby, którą szacowne gremium wyróżni spośród wyłonionych wcześniej nominowanych do nagrody, zostanie opublikowane na stronie internetowej www.banachprize.org. Na uwagę zasługuje fakt, że regulamin dopuszcza możliwość przyznania środków finansowych zarówno laureatowi, jak i osobom nominowanym.

Wręczenie Międzynarodowej Nagrody im. Stefana Banacha za rok 2008 nastąpi podczas III Forum Matematyków Polskich. Odbędzie się ono w dniach 29 czerwca – 2 lipca 2009 roku w Krakowie, a jednym z punktów programu jest wystąpienie laureata poświęcone nagrodzonej pracy.

Promowanie królowej nauk, bez której niemożliwy byłby chociażby rozwój ułatwiającej życie techniki, z pewnością zasługuje na uznanie. Godna naśladowania jest też postawa patrona konkursu Stefana Banacha, który karierę zawdzięcza wyłącznie własnej pracy. Trzymamy więc kciuki za młodych adeptów matematyki, a organizatorom konkursu życzymy, aby ich inicjatywa zaowocowała nowymi osiągnięciami w tej dziedzinie. A.D.

Smak powodzenia

Miło nam się pochwalić, że w siódmej edycji Konkursu Izby Wydawców Prasy na Prasową Okładkę Roku zdobyliśmy wyróżnienie za okładkę ubiegłorocznego wrześniowego numeru *Świata Nauki*. Autorem wykorzystanej w niej ilustracji jest Cary Wolinsky, oryginalny projekt powstał w zespole graficznym *Scientific American* kierowanym przez Edwarda Bella, a jego polskiej adaptacji udanie dokonał Józef Lewandowski.

Na konkurs, w którym wyłaniane są najbardziej twórcze, pomysłowe i profesjonalne prace, nadesłano w tym roku w sumie 343 okładki, a oceniało je (w dziewięciu kategoriach) 30-osobowe jury, w którym zasiadli uznani twórcy grafiki prasowej – dyrektorzy artystyczni, wykładowcy uczelni plastycznych, fotograficy i wydawcy.

Jurorzy przyznali w tym roku dwa główne GrandFronty. Za najlepszą stronę tytułową w gazecie uznali stronę z 57. wydania *Gazety Wyborczej*, a za najładniejszą okładkę wśród czasopism nagrodzili redakcję *Polityki* za okładkę „Wymazywanie Wałęsy” (nr 26/2008). Rozdali też dziewięć ArtFrontów za pierwsze miejsca w kategoriach: gazety ogólnopolskie, gazety regionalne, gazety i czasopisma lokalne, magazyny społeczno-ciowe, czasopisma branżowe, hobbystyczne, popularne czasopisma kobiece, magazyny wielotematyczne, czasopisma opinii. *Świat Nauki* klasyfikowany był w kategorii pisma hobbystyczne.

Wyniki konkursu i galerię nagrodzonych okładek można znaleźć na stronie www.grandfront.pl

START do nauki

Kariera naukowca „tuż przed trzydziestką” to niemałe wyzwanie: z jednej strony już najwyższy czas, by założyć rodzinę i finansowo się ustatkować, z drugiej – zarobki nie bardzo na to pozwalają. Prawdopodobnie jest to jeden z powodów zarzucania pracy naukowej przez aż tak wielu młodych badaczy tuż po obronie doktoratu – podsumowywano 25 kwietnia na Zamku Królewskim w Warszawie wręczania Stypendiów Krajowych START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.

To właśnie dla naukowców legitymujących się doświadczeniem i dokonaniem oraz mających duże możliwości twórcze, których strata byłaby najbardziej dotkliwa dla polskiej nauki, przeznaczane są stypendia FNP. Wypłacaną przez 12 miesięcy sumę o łącznej wartości 24 tys. zł laureat może przeznaczyć na dowolny cel, a po upływie roku nic nie stoi na przeszkodzie, by starać się o ponowne przyznanie tej formy pomocy. W tym roku do elitarnego grona stypendystów FNP dołączyło 106 młodych naukowców wybranych spośród 872 zgłoszonych do konkursu osób.

Program START przeznaczony jest dla doktorantów bądź pracowników zatrudnionych w szkole wyższej lub innej krajowej instytucji badawczej. Zainteresowanych przyszłoroczną pulą stypendialną informujemy, że swoje kandydatury mogą zgłaszać osoby urodzone nie wcześniej niż w 1979 roku (albo nie przed 1977 rokiem w przypadku korzystających

DYPLOMY stypendystom wręczają prof. Maciej Żyłicz, prezes FNP oraz prof. Andrzej Członkowski, przewodniczący Rady FNP.

z urlopów wychowawczych). Zgłoszenia – indywidualne lub dokonane przez macierzystą placówkę naukową – przyjmowane są drogą elektroniczną – należy wypełnić formularz zamieszczony na stronie Fundacji. Więcej informacji na temat programu START, jego regulamin, a także dane dotyczące innych nagród i stypendiów FNP można znaleźć na stronie www.fnp.org.pl